Legea 151/2015 privind insolvența persoanei fizice

În data de 26 iunie 2015 a fost publicată în Monitorul Oficial al României Legea nr. 151 din 18 iunie 2015 privind procedura insolvenței persoanelor fizice, articolul final stabilind că prezenta lege va intra în vigoare începând cu data de 1 ianuarie 2018.

Legea are drept scop **instituirea unei proceduri colective pentru redresarea situaţiei financiare a debitorului persoană fizică, de bună-credinţă**, acoperirea într-o măsură cât mai mare a pasivului acestuia şi descărcarea de datorii, această procedură fiind reprezentată, asemănător procedurii insolvenței persoanei juridice, de participarea concomitentă a creditorilor la urmărirea şi recuperarea creanţelor lor.

În înțelesul Legii nr. 151/2015, se consideră că persoana fizică se află în stare de insolvență atunci când patrimoniul acesteia se caracterizează prin **insuficienţa fondurilor băneşti disponibile pentru plata datoriilor**, pe măsură ce acestea devin scadente.

Este instituită și o **prezumție relativă** cu privire la această stare patrimonială, respectiv atunci când debitorul, după trecerea unui termen de 90 de zile de la data scadenţei, nu a plătit datoria sa faţă de unul sau mai mulţi creditori; datorită caracterului său, prezumția poate fi însă ușor răsturnată prin proba contrară.

În ceea ce privește **domeniul de aplicare al legii**, menționăm că procedurile impuse prin această reglementare se aplică debitorului persoană fizică ale cărei obligaţii nu rezultă din exploatarea de către acesta a unei întreprinderi, în sensul art. 3 din Codul civil și care îndeplinește în mod cumulativ următoarele condiții:

– este în stare de insolvenţă şi nu există o probabilitate rezonabilă de a redeveni, într-o perioadă de maximum 12 luni, capabil să îşi execute obligaţiile astfel cum au fost contractate, cu menţinerea unui nivel de trai rezonabil pentru sine şi pentru persoanele pe care le are în întreţinere;
– are domiciliul, reşedinţa sau reşedinţa obişnuită de cel puţin 6 luni anterior cererii în România;
– cuantumul total al obligaţiilor sale scadente este cel puţin egal cu valoarea-prag adică valoarea minimă a datoriilor scadente ale debitorului necesară pentru a putea fi introdusă cererea de deschidere a procedurii insolvenţei pe bază de plan de rambursare a datoriilor sau a procedurii judiciare de insolvenţă prin lichidare de active, aceasta fiind, în concret **echivalentul a 15 salarii minime pe economie**.

Prin Legea nr. 151/2015 sunt reglementate trei proceduri de insolvență:
a) **procedura de insolvență pe bază de plan de rambursare a datoriilor** (procedură administrativă);
b) **procedura judiciară de insolvență prin lichidare de active**;
c) **procedura simplificată de insolvență** (procedură administrativă).

Organele competente în aplicarea procedurii de insolvență sunt **comisia de insolvenţă şi administratorul procedurii, instanţele judecătoreşti şi lichidatorul**, în funcție de tipul de procedură aplicabil debitorului aflat în insolvență.

Aceste proceduri se pot aplica în cascadă, prin raportare la îndeplinirea condițiilor specifice fiecărei proceduri și la rezultatele obținute prin procedura aplicată anterioară. Astfel, pentru inițierea procedurii de insolvență, debitorul care se află în stare de insolvență poate depune la comisia de insolvenţă o cerere de deschidere a procedurii insolvenţei pe bază de plan de rambursare a datoriilor; dacă, ulterior examinării cererii și a documentelor depuse în susținerea acesteia, comisia competentă constată că debitorul insolvabil îndeplineşte condiţiile procedurii simplificate de insolvenţă,

cu acordul acestuia, va proceda la aplicarea acestei din urmă proceduri.

Pe de altă parte, în cazul în care comisia de insolvență constată că situaţia financiară a debitorului este iremediabil compromisă, **după obţinerea acordului debitorului**, sesizează instanţa pentru deschiderea procedurii judiciare de insolvenţă prin lichidare de active, în cazul în care debitorul are bunuri şi/sau venituri urmăribile.

Precizăm că **legea privind procedura insolvenţei persoanelor fizice exceptează în mod expres anumite categorii de persoane**, astfel că procedurile prezentate mai sus nu sunt aplicabile debitorului:
a) **în cazul căruia a fost închisă, din motive ce îi sunt imputabile, o procedură de insolvenţă pe bază de plan de rambursare a datoriilor, o procedură judiciară de insolvenţă** prin lichidare de active sau o procedură simplificată de insolvenţă cu mai puţin de 5 ani anterior formulării unei noi cereri de deschidere a procedurii insolvenţei;
b) care a fost condamnat definitiv pentru săvârşirea unei infracţiuni de evaziune fiscală, a unei infracţiuni de fals sau a unei infracţiuni intenţionate contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii;
c) care a fost concediat în ultimii 2 ani din motive ce îi sunt imputabile;
d) care, deşi apt de muncă şi fără un loc de muncă ori alte surse de venit, nu a depus diligenţa rezonabilă necesară pentru a-şi găsi un loc de muncă sau care a refuzat, în mod nejustificat, un loc de muncă propus ori o altă activitate aducătoare de venit;
e) **care a acumulat datorii noi, prin cheltuieli voluptuare în timp ce ştia sau ar fi trebuit să ştie că este în stare de insolvenţă**;
f) care a determinat sau a înlesnit ajungerea în stare de insolvenţă, cu intenţie sau din culpă gravă
g) care la data formulării cererii de deschidere a unei

proceduri de insolvenţă, potrivit prezentei legi, are deja deschisă o altă procedură de insolvenţă.

Legea instituie și **o serie de interdicții și sancțiuni** în sarcina debitorilor, creditorilor și a oricăror alte persoane fizice sau juridice, publice ori private care nu își îndeplinesc anumite obligații ce derivă din conținutul prevederilor acesteia.

În final, prin raportare la starea actuală, caracterizată de faptul că încă nu au fost înființate comisii de insolvență, iar listele care pot îndeplini calitatea de administrator al procedurii sau de lichidator nu sunt definitivate apreciem că, cel puțin pentru moment, Legea nr. 151/2015 nu poate fi pusă efectiv în aplicare.